

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobce: **H. T.**, zast. JUDr. Janem Liegertem, advokátem se sídlem V Jámě 8, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2011, č. j. OAM-22/LE-BE02-PA03-R2-2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2012, č. j. 1 Az 19/2011 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2011, č. j. OAM-22/LE-BE02-PA03-R2-2011. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o tom, že se stěžovateli neuděluje mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na

www.nssoud.cz.), v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. Znak tohoto pojmu jsou naplněny v případě „rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přípustná v následujících typových případech:

1. Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
2. Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
3. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
4. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že městským soudem nebyla náležitě zvážena jeho diskriminace ze strany státních orgánů na Ukrajině, v důsledku čehož se nemůže stěžovatel ani jeho rodina domoci svého práva na bydlení. V důsledku tohoto jednání byli nuceni vlast opustit. Postup státních orgánů ve vlasti znemožňuje vést řádný rodinný život na Ukrajině. Proto jsou u stěžovatele dány důvody pro poskytnutí jedné z forem mezinárodní ochrany.

Z uvedených důvodů stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu navrhl, aby napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost, přičemž odkázal na obsah rozhodnutí o mezinárodní ochraně, jakož i obsah správního spisu. Navrhuje Nejvyššímu správnímu soudu zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nespatřuje ve skutečnostech namítaných stěžovatelem v kasační stížnosti přesah jeho vlastních zájmů, a to v mezích vytyčených výše citovaným usnesením prvního senátu zdejšího soudu.

Dle ustálené judikatury zdejšího soudu je poskytnutí azylu zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých

zákonů. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Zákon o azylu umožňuje udělení mezinárodní ochrany pouze ve výjimečných případech, kdy je žadatel ve své zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, či má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů.

Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu možného porušení práv. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 - 72).

Stěžovatel v žádosti o udělení mezinárodní ochrany výslovně uvedl, že do České republiky přijel za prací. Totéž potvrdil i v průběhu doplňujícího pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Dále opakovaně poukazoval na problémy s bytem na Ukrajině, konkrétně na probíhající soudní řízení týkající se této nemovitosti.

Nejvyšší správní soud předesílá, že zákon o azylu umožňuje udělení mezinárodní ochrany pouze ve výjimečných případech, kdy je žadatel ve své zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, či má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Ze shora uvedeného je však zřejmé, že stěžovateli žádný z azylově relevantních důvodů nesvědčí.

Za pronásledování nebo odůvodněný strach z něho, jako důvod pro poskytnutí mezinárodní ochrany, lze považovat jen takovou situaci, kdy by ze strany orgánů státní moci docházelo k systematickému odmítání poskytnutí ochrany jednotlivcům před výhrůžkami či činy soukromých osob (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2005, č. j. 4 Azs 271/2004 - 58, publikovaný pod č. 1347/2007 Sb. NSS). Pronásledováním ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu by v takovém případě byl pouze stav, kdy by ohrožení života či svobody bylo přičitatelné státní moci, která by byla jeho původcem či jej podporovala nebo tolerovala, případně by nebyla schopna proti němu zakročit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2004, č. j. 2 Azs 15/2004 - 72, nebo ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54). Ze spisového materiálu, který byl Nejvyššímu správnímu soudu předložen, však neplyne, že by se o některou ze shora uváděných situací mělo v případě stěžovatele jednat.

Dle konstantní judikatury zdejšího soudu nemohou být ekonomické důvody (tj. odjezd „za prací“) důvodem pro udělení jedné z forem mezinárodní ochrany. Ve stručnosti lze blíže odkázat např. na rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, nebo rozsudek ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 - 64.

Stejně tak problémy související se zdlouhavým soudním řízením ve věci vlastnictví bytu nemohou být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel netvrdí a tudíž

ani nijak neprokázal, že by ze strany ukrajinských státních orgánů docházelo k jeho pronásledování ve smyslu shora uvedeném, které by bylo důvodem pro udělení azylu. V této souvislosti kasační soud připomíná, že ačkoliv je pochopitelné, že zdlouhavost soudních a obdobných řízení a z toho plynoucí nejistota může být důvodem pro nedůvěru občana v účinnou pomoc státních orgánů při řešení problémů či sporů, udělení mezinárodní ochrany je vyhrazeno zcela výjimečným případům a nelze ji pojímat jako ochranu před jakýmkoliv negativním jevem, jenž se ve vztahu ke stěžovateli v zemi jeho původu odehrává (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 - 46).

Žádný ze stěžovatelem uváděných důvodů proto není z hlediska ustanovení § 12 zákona o azylu relevantní.

Dle ustanovení § 14a zákona o azylu se žadateli, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, udělí doplňková ochrana, existují-li v jeho případě důvodné obavy, že by mu po návratu do státu, jehož je občanem, hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem. Jaké situace jsou podle zákona považovány za vážnou újmu, stanoví taxativní výčet v § 14a odst. 2 zákona o azylu, stěžovatel ovšem neprokázal, že by mu po návratu do země původu nebezpečí vážné újmy hrozilo.

Zdejší soud rovněž ověřil, že se žalovaný otázkou udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu dostatečně zabýval, v dostatečném rozsahu zjistil skutkový stav věci a opatřil si důkazy. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že dle konstantní judikatury zjišťuje správní orgán skutečný stav věci pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu řízení o mezinárodní ochraně uvedl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41). Co se týče otázky rodinného života, jehož nedostatečné posouzení z hlediska doplňkové ochrany bylo důvodem pro zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 2. 2011, č. j. OAM-22/LE-BE02-BE03-2011, rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 29. 7. 2011, č. j. 49 Az 8/2011 - 24, Nejvyšší správní soud ověřil, že žalovaný se touto otázkou detailně zabýval, stejně jako městský soud. Navíc ze spisového materiálu plyne, že stěžovatel s manželkou ani dětmi již nežije ve společné domácnosti, s manželkou se nestýká.

Se stěžovatelem byl pohovor veden za účasti tlumočníka z ruského jazyka, k protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany neměl žádné připomínky ani nežádal jeho doplnění. Rozhodnutí správního orgánu je velmi podrobně odůvodněno a zabývá se všemi stěžovatelem tvrzenými skutečnostmi i ve vztahu k otázce udělení doplňkové ochrany.

Nejvyšší správní soud současně vyhodnotil, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení ze strany městského soudu, který řádně přezkoumal uplatněné žalobní námitky v intencích výše uvedené konstantní judikatury. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. září 2012

JUDr. Radan Malík
předseda senátu